

Global Bioeconomy Summit 2026 – biotalous tulevaisuuden mahdollisuutena

23.11.2026

Yli tuhat osallistujaa eri puolilta maailmaa kokoontui lokakuussa Dubliniin Irlantiin keskustelemaan biotalouden mahdollisuuksista sosioekonomisen muutoksen ja ilmastotoimien tukena. Kokouksessa käytiin useita paneelikeskusteluja, joissa nostettiin esiin biotalouden monimuotoisuus. Biotaloudelle ei ole olemassa globaalia määritelmää, koska eri alueilla maapallolla on hyvin erilaiset ekosysteemit. Biotalouden kannalta on tärkeää huomioida paikallinen kulttuuri, alueen perinteiset menetelmät ja tietotaito. Innovaatioissa ja kehittämisessä ei ole yhtä ainoaa oikeaa toimintamallia, vaan tärkeää on saada aikaan keskustelua ja verkostoja eri toimijoiden välille. Yhteistyön rakentumisen välttämätön edellytys on luottamus.

Tapahtumassa julkistettiin myös The Global Bioeconomy Vision 2040 ja Dublin Global Bioeconomy Development Goals 2040. Visiona on, että vuoteen 2040 mennessä biotalous toimisi keskeisenä kestävyyttä ja kiertotaloutta edistävänä muutosvoimana, joka tuottaa hyötyjä taloudelle, ihmisille ja maapallolle. Biotalous tukee ilmasto- ja luontopositiivisia toimia sekä sosioekonomista kehitystä ja edistää oikeudenmukaista, yhdenvertaista ja osallistavaa yhteiskuntaa luonnon uusiutumiskyvyn rajoissa. Tavoitteena on myös, että biotalouden merkitys ymmärretään ja tunnustetaan laajasti ja sen kehittämistä tuetaan eri alueilla ja koko yhteiskunnassa. Visio rakentuu kolmen päätavoitteen ympärille:

- Taloudellinen kehitys ja kestävä kasvu
- Ilmasto ja luonto
- Oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja osallisuus

GLOBAL
BIOECONOMY
SUMMIT 2026
Bioeconomy for socio-economic transformation and climate action
Dublin,
#GBS
An Fóram
The Forum
Dublin | #GBS2026

Kuva 1. SEAMKista Global Bioeconomy Summitiin osallistuivat Soila Huhtaluhta ja Taru Mäki (kuva: SEAMK).

Biotalous tulevaisuuden ratkaisuna

Biotalousratkaisuilla voidaan saavuttaa vaikuttavuutta kestävälle kehitykselle globaalien kriisien maailmassa. Biotalouden arvonmuodostusta on kasvatettava. Tärkeitä työkaluja ovat kansalliset biotalousstrategiat, joissa tavoitteet ja toimenpiteet on määritelty ekologisten rajojen mukaan. Erittäin tärkeää on hyötyjen tasajako eri toimijoiden välillä. Myös tuloksia on pystyttävä mittaamaan. Biotalouden kehittämisen kannalta keskeistä on mahdollisuus tehdä alueellisia kokeiluja, joissa voidaan kehittää uusia tuotteita, uusia työpaikkoja ja ammatteja. Alueellisissa kokeiluissa voidaan kehittää muun muassa jätteiden hyödyntämistä.

Yksi mahdollisuus biotalouden kehittämisessä on hävikin vähentäminen alkutuotannossa, johon ei ole kiinnitetty vielä niin suurta huomiota kuin hävikin vähentämiseen ruokateollisuudessa. Irlannissa biotalousstrategialla tavoitellaan arvonnousua ja lisätuloa alkutuotannon tuottajille. Energiasektorilla biomassan käyttö ja biokaasutuotannon lisääminen on merkittävässä roolissa. Uusilla ratkaisuilla houkutellaan nuoria viljelijöitä ja pyritään luomaan uusia työpaikkoja maaseutualueille. Biotalous nostettiin esiin myös syynä ja mahdollisuutena nuorten pysymiseen maaseudulla.

Biotalouden kasvattamisessa tärkeä rooli on maiden hallituksilla, jotka voivat vaikuttaa lainsäädännön muuttamiseen ja edistää biotaloutta lisäämällä investointirahoitusta. Biotalouden kehittäminen on yksi Euroopan investointipankin kahdeksasta pääkohdasta ja siihen on allokoitu 7 biljoonaa euroa. Haastavinta on rahoittaa kasvavia yrityksiä ja saada ne pysymään Euroopassa. Sen sijaan start up-yrityksiä voidaan tukea monilla tavoin, mutta haastavaa niiden osalta on liiketoiminnan laajentaminen. Yhdessä päivän paneelikeskusteluista MetsäGroup toi esiin, että biotalouden tuotteet kilpailevat jo pitkään markkinoilla olleiden fossiilisten tuotteiden kanssa. Ja uudet biotalouden tuotteet maksavat vielä usein enemmän. Uusien tuotteiden kehittämisessä ei voida puhua arvoketjusta vaan pikemminkin arvoverkostosta. Kehittymisen kannalta merkittävää on, löytyykö luottamusta toimittajaa kohtaan.

Keskusteluissa nostettiin esiin myös tarve perustaa eteläisen pallonpuoliskon maatalouden biotalouden tutkimus- ja kehittämiskeskus. Tärkeää olisi verkostoida kaikki arvoketjun toimijat maatilayrittäjistä ja teollisuudesta tutkijoihin ja edelleen kuluttajiin. Strategioista tulisi päästä konkreettisiin toteutuksiin ja markkinoille. Yhtenä esimerkkinä nostettiin haaste, että jos uuden biotaloustuotteen tuotekehitykseen menee 5-8 vuotta ja sen jälkeen sääntelyn muuttamiseen menee toiset 5-8 vuotta, on selvää, että tuote ei koskaan päädy markkinoille.

Kuva 2. Leena Ylä-Mononen Euroopan ympäristökeskuksesta (EEA), pohjusti session “Bioeconomy Solutions in a World of Global Crises Creating Impact for Sustainable Development” (kuva: Soila Huhtaluhta).

Biotalouden sosiaaliset näkökulmat

Jotta tuloksia voitaisiin saavuttaa vuoteen 2040 mennessä, keskeistä on ihmisten tietoisuuden lisääminen, kaksisuuntainen oppiminen ja luontopositiivisen ajattelun kasvattaminen. Biotalouden kasvattaminen tulee tehdä kestävästi. Uudistuva luonnonvara ei automaattisesti tarkoita kestävää, ja on tärkeää pohtia kriittisesti myös kuluttamista. Muun muassa UN Environmentin puheenvuorossa korostettiin, että biotalouden kasvu on linkitettävä biodiversiteettiin ja sosiaaliseen kestävyyteen, ei pelkkään bisneksen kasvuun tai edes päästöjen vähentämiseen. Alkuperäiskansat, nuoret, naiset ja vähemmistöt on huomioitava tasavertaisina partnereina ja hyödynsaajina, ei raaka-aineen tuottajina. Biotalous ei saa olla uusi tapa riistää maapalloa. Moni näistä asioista tuntuu Suomen mittakaavassa selkeältä – vaikka töitä täälläkin on tehtävänä – mutta oli hyvä herätys katsoa aihetta globaalissa mittakaavassa ja esimerkiksi Amazonin tilanteen kautta. Seminaarin viimeisessä paneelikeskustelussa lavalle tuotiin myös yksi tyhjä tuoli muistuttamaan niiden äänistä, jotka eivät ole paikalla päätöksenteossa.

SEAMK osana ratkaisua

Useissa puheenvuoroissa nostettiin esiin nuoret, tulevaisuuden osaamistarpeet sekä yritysten ja innovaatioiden tukeminen. Biotalous nähdään myös maaseutualueiden tulevaisuuden mahdollisuutena. Seinäjoen ammattikorkeakoulussa työskennellään aktiivisesti näiden asioiden parissa niin opetuksessa kuin TKI-toiminnassakin. Maatilojen, yritysten, tutkimus- ja kehittämistoimijoiden sekä päätöksentekijöiden yhteistyöllä voidaan rakentaa paikallisia kokeiluja ja kehittää liiketoimintaa kestävästi. Biotalous tukee myös Suomessa maaseudun elinvoimaa ja nuorten tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Artikkeli on kirjoitettu osana EU:n osarahoittamaa eRural resilience -hanketta, jossa SEAMK toimii BioHub leaderina. Hankkeessa edistetään maaseudun pk-yritysten ja yritystukiorganisaatioiden osaamista. BioHubissa autetaan yrityksiä biopohjaisten tuotteiden testaamisessa sekä tutkimus- ja innovaatio-osaamisen hyödyntämisessä.

Kuva 3. Dublinin henkeen ja kulttuuriin sopien, virallisen ohjelman ohessa järjestettiin “The Bioeconomy Pubcast: Bridging Science, Policy, and Society”, jossa biotalouskeskustelu tuotiin tarkoituksellisesti konferenssitilojen ulkopuolelle yleisölle avoimeen, vapaamuotoiseen ympäristöön, joka edisti avoimuutta ja eri alojen välistä vuorovaikutusta. Siis kuvassa keskellä olevaan pubiin (kuva: Soila Huhtaluhta).

Taru Mäki
Tutkimus- ja kehittämispäällikkö
SEAMK

Kirjoittajan tutkimusalueena on erityisesti tiedon jakamisen vaikuttavuuden kehittäminen pk-yritysyhteistyössä.

Soila Huhtaluhta
Senior Project Manager
SEAMK

Kirjoittaja toimii projektipäällikkönä ja asiantuntijana mm. luonnonvara- ja ruoka-alan kestävyyttä edistävissä hankkeissa.

Lähteet

International Advisory Council on Global Bioeconomy. (2026). *Global bioeconomy vision 2040 supported by the Dublin Global Bioeconomy Development Goals 2040*. https://gbs2026.org/sites/default/files/2026-10/Global%20Bioeconomy%20Vision%202040%20and%20Dublin%20Goals.pdf